

VI. OSNOVNA ŠKOLA, VARAŽDIN UČITELJI NA STRUČNOM USAVRŠAVANJU U DANSKOJ

Obrazovanje skupo, neznanje još skuplje

Piše
Martina Kučar
 učiteljica hrv. jezika i književnosti
 VI. osnovna škola, Varaždin

U sklopu projekta *Integration of special needs children and improvement of ICT technologies usage in 6th Primary School* (Integracija djece s posebnim potrebama i poboljšanje korištenja IKT-a u VI. osnovnoj školi), koji finansira Europska unija u sklopu programa Erasmus+ za područje općeg odgoja i obrazovanja (aktivnost KA1 – mobilnost u svrhu učenja za pojedince), ravnatelj VI. osnovne škole Varaždin Mario Stančić te učiteljice Martina Kučar, Nina Prašnjak i Marija Selak tri su tjedna tijekom listopada i studenoga proveli u Danskoj.

U danskim osnovnim školama potiče se kreativnost i maštvost učenika. Nastava je usredotočena na učenika, njegove mogućnosti i želje. Važan je cilj priprema učenika za život i razvijanje želje za znanjem. Obrazovanje u Danskoj besplatno je za sve. To znači da su i udžbenici besplatni, a svakom učeniku omogućeno je studiranje, jer država svim studentima daje stipendiju koja pokriva sve troškove života tijekom studiranja

U danskim školama prevladava individualni rad i rad u skupinama

Računala dostupna svim učenicima na svakome satu

Volonteri iz cijele općine dolaze u školu te individualno u školskoj knjižnici rade s učenicima

Predškolski razred (0. razred) sastavni dio osnovne škole

Reforma obrazovanja na danski način

Job shadowing, odnosno oblik stručnog usavršavanja koji se odvija promatranjem rada kolega iz strane ustanove, s ciljem da se nauči više o svakodnevnom poslu koji se obavlja u toj ustanovi, održavao se u osnovnoj školi Christinelystskolen u gradu Lemvig. Tamo su se stručno usavršavali, istraživali danski školski sustav, planiranje i programiranje nastave, proučavali nastavne metode, ciljeve i zadaće nastave, način vrednovanja i ocjenjivanja te sudjelovali u samom nastavnom procesu. Posebno su pratili kako u danskim školama učitelji i stručni suradnici rade s djecom s posebnim potrebama te na koji se način tamošnji učitelji koriste informacijsko-komunikacijskim tehnologijama u nastavi.

„Ako mislite da je obrazovanje skupo, isprobajte neznanje!“ moto je kojim se Danci s razlogom ponose. Danska od 2013. godine provodi veliku školsku reformu, a glavni je cilj da se učenici i učitelji osjećaju ugodno u školi te da poboljšaju rezultate na nacionalnim i međunarodnim ispitima. Danska osnovna škola (*Folkeskole*) ima predškolski razred (0. razred), devet razreda osnovne škole (1. – 9.) i 10. razred. U osnovnoj se školi potiče kreativnost i maštvost učenika. Nastava je usredotočena na učenika, njegove mogućnosti i želje. Važan je cilj priprema učenika za život i razvijanje želje za znanjem pa je važno naučiti učenike kako učiti, iskoristiti mogućnosti, razvijati kreativnost i samopouzdanje. Učenici u školi upoznaju dansku kulturu te kulture drugih zemalja. Predmeti i situacije u školi bliski su stvarnom životu. U razredima prevladava individualni rad i rad u skupinama.

Obrazovanje u Danskoj besplatno je za sve. To znači da su i udžbenici besplatni, a svakom učeniku omogućeno je studiranje jer država svim studentima daje stipendiju koja pokriva sve troškove života tijekom studiranja. Vrlo je zanimljiva činjenica da u danskim osnovnim školama nema ocjena sve do 7. razreda. No, učitelji stalno prate učenike, daju im povratne informacije o njihovu napretku, razini znanja i vještina te smjernice za planiranje i organizaciju učenja.

Škola po mjeri učenika

Učiteljice i ravnatelja VI. osnovne škole dočekao je ravnatelj Jens Pedersen koji im je predstavio danski školski sustav, svoju školu, školski kurikulum i projekte. Veličina i opremljenost škole oduševili su ih. Školska knjižničarka Hanne Andersen upoznala ih je s radom školske knjižnice, koja je kulturno

i znanstveno središte škole, te im predstavila projekt *Homework coffee*, koji organizira škola u suradnji s lokalnom zajednicom. Cilj je projekta pomaganje učenicima iz stranih zemalja u učenju danskog jezika. Volonteri iz cijele općine dolaze u školu te individualno u školskoj knjižnici rade s učenicima. Sudjelovali su i na Učiteljskom vijeću gdje su danskim kolegama predstavili svoju zemlju, grad i školski sustav. U školskom hodniku uredili su hrvatski kutak pa su svi učenici i djelatnici škole mogli prolistati knjige i letke te pogledati kratke filmove o Hrvatskoj, Varaždinu i VI. osnovnoj školi.

Christinalystskolen ima oko 640 učenika i 70 zaposlenika. Nastava se organizira u kombiniranim razredima – učenici različitih dobnih skupina zajedno su u jednom razredu (učenici od 0. do 2. razreda, učenici 3. i 4. razreda te učenici 5. i 6. razreda). U razredu zajedno rade učitelj i pedagog.

Svaki dan varaždinske učiteljice i ravnatelj nazočili su nastavi pa smo mogli vidjeti kako učitelji rade te kako integriraju djecu s posebnim potrebama. Primjetili su da su učenici sretni i zadovoljni te da vole učiti i ići u školu. Na satima često se služe računalima koja su dostupna svima i na svakome satu. U svim razredima postoje pametne ploče, a učenici često novo gradivo uče igrajući zabavne igre ili pjevajući. Nerijetko učenici u jednome razredu, podijeljeni u nekoliko skupina, na satu obrađuju svim različito gradivo, a to je moguće upravo zbog toga što su u razredu istodobno i učitelj i pedagog. Svakoga dana učenici jedan sat provode na školskoj dvorištu gdje se bave sportom, šeću oko jezera ili se igraju. Čak ih ni kiša ili hladnoća ne sprečavaju u tome.

Posebnost je ove škole objekt smješten uz školu nazvan Huset (Kuća). Tamo nastavu pohađaju učenici s posebnim potrebama i teškoćama u učenju (disleksija, ADHD, disgrafija...) te učenici iz stranih zemalja. Učenici pohađaju nastavu 12 tjedana, a nakon toga integriraju se u redovitu nastavu. Učenici iz stranih zemalja pohađaju međunarodni razred u kojem uče danski jezik te se upoznaju s danskom kulturom i običajima. Djeca s teškoćama u čitanju uključena su u IT-razred gdje koriste posebne računalne programe za učenje i vježbanje čitanja i pisanja. Svaki učenik ima svoj prostor za učenje i svoje računalo. Naglasak je na učenju kroz igru, boravak u prirodi, kretanje, kuhanje, izradivanje različitih predmeta i igračaka.

Obogaćeni novim znanjima, iskustvima, idejama...

Tijekom boravka u Danskoj učiteljice i ravnatelj VI. osnovne škole priliku upoznati dansku kulturu, običaje i gastronomiju. Danci su bili vrlo srdaćni domaćini te su ih oduševili ljubaznošću, opuštenošću, otvorenošću i smisom za humor. Uvjerili su se da je Danska zista predivna zemlja koju krase slike nizina, jezera, zelenih polja, crvenih kuća s velikim prozorima, vjetrenjača, šuma, livada, fjordova i pješčanih plaža Sjevernog mora. Svaki slobodan trenutak željeli su iskoristiti za upoznavanje zemlje i ljudi pa su posjetili i grad Aarhus, Legoland te glavni grad Kopenhagen.

Jedan od ciljeva projekta bio je i planiranje buduće suradnje s Christinelystskolen pa je dogovoreno nekoliko različitih projekata koji će se provoditi tijekom ove školske godine. Ravnatelj i učiteljice iz Danske vratili su se obogaćeni novim znanjima, iskustvima i idejama. Nakon povratka na sjednici Učiteljskog vijeća predstavili su danski školski sustav te iskustva koja su stekli, a na satima razrednika organizirali su interaktivne radionice za učenike. U školi je organiziran i Danski dan, a škola je ukrašena danskim zastavama i likovnim radovima učenika s danskim motivima. Svoja danska iskustva ravnatelj i učiteljice podijelit će s kolegama na županijskim stručnim vijećima.